7/3513

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

SAYI : 16APK0201ARGE-940-2802 19/10/2004
KONU : Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ : T.B.M.M. Başkanlığı KAN.KAR.DAİ.BŞK.'nın 27.09.2004 gün ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-6929 sayılı yazınız.

İzmir Milletvekili Sayın Dr.Muharrem TOPRAK'ın 7/3513 esas no'lu yazılı soru önergesinin cevabı ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Erkan MUMCU
Bakan

EKLER :
EK-1 Cevap (6 sayfa)

DAĞITIM :
Gereği :
T.B.M.M. Başkanlığına

Bilgi :
Başbakanlığa

İnönü Bulvarı No:5 06100 Emek / ANKARA Tel: (0312) 2969316 Fax: (0312) 212 88 67
www.kultur.gov.tr E-Mail: kultur@kultur.gov.tr

7/3513

İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN DR. MUHARREM TOPRAK 7/3513 ESAS NO'LU YAZILI SORU ÖNERGESİNE İSTİNADEN HAZIRLANAN BAKANLIĞIMIZ CEVABI

Ülkemizde araştırmaların ve bilinçlenmenin yazılı kaynakları kitap, süreli yayınlar ve materyallerin korunduğu bakanlığınıza bağlı kütüphaneler mevcuttur.Bu kütüphanelerimizde bağış yolu ile ya da karşılığı ödenerek alınan bu materyaller, kitaplar ve süreli yayınlar geleceğimizin ve geçmişimizin milli değerleri olarak gelecek kuşaklara ışık tutmaya devam edecektir.

Bu nedenle;

SORU 1. Söz konusu bu eserlerin ne kadarı incelenmiş ve kütüphane demirbaşı olarak kayıt edilmiştir? Saklanma ve korunma koşulları uygun mudur ? Bu konuda ne gibi önlemler alınmıştır ? Kayıtsız olan eserler var mıdır ?

SORU 2. Milli Kütüphanemizde durum nedir ? Arşive kazandırılamamış eser ve materyal var mıdır ? Yurt içi ve yurt dışı araştırmacılar, kimler, nasıl ve ne derece yararlanabilmektedir?

CEVAP 1-2. Bakanlığımıza bağlı olarak hizmet vermekte olan 1435 kütüphanede 12.833.186 kitap bulunmaktadır.Bu kütüphanelere satın alma, bağış veya değişim yoluyla kazandırılacak yayınların seçimi ve incelenmesi "Kültür Bakanlığı Yayın Seçme Yönetmeliği" hükümleri doğrultusunda yapılmaktadır.

Söz konusu Yönetmelik hükümleri gereği illerde İl Halk Kütüphanesi Müdürü başkanlığında Yayın İnceleme Kurulu oluşturularak satın alınan veya bağış yoluyla kazandırılacak kitaplar adı geçen kurulca incelenmekte ve seçilmektedir.

Ayniyat Talimatnamesinin I numaralı cetvelinde belirtilen demirbaş eşyalar arasında 17. sırada kitaplar bulunduğundan kitapların "Kitap Demirbaş Kayıt Defteri"ne kaydedilmesi zorunludur.

Kütüphanelere sağlanan yayınların demirbaş kayıt işlemleri "Ayniyat Talimatnamesi", "Halk ve Çocuk Kütüphaneleri Yönetmeliği" ve "Kütüphanelerde Teknik Çalışmalar Yönergesi" hükümleri doğrultusunda yapılır.

Milli kültür araştırmalarını mümkün kılmak, bu maksada elverişli bütün eserleri ve belgeleri bir araya toplayarak esaslı bir merkez oluşturmak ve aynı zamanda yurt içi ve yurt dışından gelen bilgi isteklerini karşılayarak her türlü bilim ve sanat araştırmalarını kolaylaştırmak amacıyla kurulmuş olan Milli Kütüphane, Türkiye'nin en büyük kütüphanesi olup Kültür ve Turizm Bakanlığı'na bağlı bir ana hizmet birimi olarak Başkanlık statüsünde faaliyetlerini sürdürmektedir. Milli Kütüphane'nin temel görevleri;

yurt içinde yayınlanmış bütün materyalleri, yazma ve nadir eserleri, yurtdışında yayınlanmış Türkiye ve Türkler ile ilgili her türlü bilgi ve belgeyi toplamak, düzenlemek ve gelecek kuşaklara aktarmaktır. Bununla birlikte; milli, konu ve şahıs bibliyografyaları, basılı katalog ve toplu kataloglar hazırlayıp yayınlamak ve ülkemizdeki kütüphanecilik politikalarını tespit etmek, uygulamak ve diğer kütüphanelere önderlik etmek de Milli Kütüphane'nin görevleri arasında yer almaktadır.

Ülkemizde Kanunla (5632 Sayılı Milli Kütüphane Kuruluşu Hakkında Kanun) kurulan ilk kütüphane olma özelliğini taşıyan Milli Kütüphane, faaliyetlerini 4848 Sayılı Kültür ve Turizm Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ve 9 Kasım 2002 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 'Milli Kütüphane Kullanıcı Hizmetleri Yönetmeliği' (10.07.2004 tarih ve 25518 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan yönetmelik ile değişik) uyarınca yürütmektedir.

Milli Kütüphane'ye materyallerin büyük bölümü 2527 Sayılı Basma Yazı ve Resimleri Derleme Kanunu uyarınca derleme yoluyla gelmekte, yani ülkemizde yayınlanan her tür basılı eserden bir adedi Milli Kütüphane'ye gönderilmektedir. Ancak 1934 tarihinde çıkarılmış olan bu Kanundaki cezai yaptırımların düşüklüğü nedeniyle ve Kanun teknolojik gelişmelere paralel olarak ortaya çıkan materyal türlerini kapsamadığından, büyük miktarlara varan 'derleme kaçaklarını' önlemek için 5846 Sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanununa bir madde eklenmiş, bu suretle derleme sorunu çözümlenmeye çalışılmış ve bu doğrultuda hazırlanan Çoğaltılmış Fikir ve Sanat Eserlerinin Derlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik Taslağı' hazırlanmıştır. Milli Kütüphane'ye derlemenin yanı sıra; satın alma, bağış veya mübadele yoluyla da materyal sağlanmaktadır. Ağustos 2004 itibariyle hazırlanan istatistiksel verilere göre, Milli Kütüphane'de, 1.057.006'sı basma eser, 845.799'u süreli yayın olmak üzere, toplam 2.191.142 adet materyal bulunmaktadır. Koleksiyonun sayısal durumunu gösteren veriler ekte detaylı olarak verilmektedir.

Söz konusu eserlerin tamamının Milli Kütüphane'ye giriş işlemleri yapılmıştır. Kart katalogları hazırlanmış ve bibliyografik kayıtları bilgisayar ortamına aktarılmış eserlerin, ayrıca Demirbaş Defterlerine kaydedilmesi yönündeki Sayıştay Başkanlığı'nın talebi doğrultusunda, 1999 yılında başlatılan Demirbaş Defterine kayıt çalışmaları kapsamında, bugüne kadar 549.396 eserin Demirbaş Defterine kayıt işlemleri gerçekleştirilmiştir. Demirbaş kayıtları 2003 yılından itibaren, hazırlatılan bilgisayar programı aracılığıyla gerçekleştirilmekte ve aynı zamanda geriye dönük Demirbaş Defter kayıt çalışmaları da sürdürülmektedir.

Milli Kütüphane binasının projesi, 1972 yılında, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı elemanlarından oluşturulan bir mimarlar grubunca hazırlandığı için, eserlerin saklanacağı ve korunacağı depoların koşulları ortam ve güvenlik açısından uygundur. Depolarda CO_2 püskürten yangın söndürme tertibatının yanı sıra depoların kapısı ısı geçirmeyen çelikten imal edilmiştir. Bu tedbirlere ilaveten, görsel işitsel materyallerin büyük çoğunluğu özel çelik dolaplarda saklanmaktadır. Bu nedenle, Kültür ve Turizm Bakanlığına bağlı

kütüphanelerde bulunan yazma eserler; korunması ve daha sağlıklı biçimde hizmete sunulabilmesi için Milli Kütüphane'ye devredilmektedir.

Milli Kütüphane, koleksiyonu ve niteliği itibariyle ülkemizdeki kütüphanelerin başında gelmektedir.Teknolojik gelişmeler doğrultusunda, hem materyal türü, hem de materyal sayısında büyük artış gözlenmektedir. Bu nedenle, önümüzdeki yıllarda karşılaşılabilecek depo sorununu gidermek için modüler ek depo yapımı konusundaki araştırma ve çalışmalara şimdiden başlanmıştır.

Milli kütüphane'nin, temel görevlerinden birisi olan, ülkemizde yayınlanan bütün materyalleri toplama ve gelecek kuşaklara aktarma işini tam ve sağlıklı olarak yapabilmesi, büyük oranda, derleme ile ilgili kanunlara, yayıncı ve yazarlarımızın bu konudaki bilinç ve duyarlılığına bağlıdır. Derleme yönteminin yanısıra, Milli Kütüphane, özellikle koleksiyonunda bulunmayan yazma ve nadir eserleri, yurtdışında yayınlanmış Türkiye ve Türkler ile ilgili her türlü bilgi ve belgeyi satın alma, bağış veya mübadele yollarıyla edinmeye çalışmaktadır.

Millî Kütüphane'den kimlerin yararlanabileceği ve yararlanma esasları 9 Kasım 2002 tarih ve 24931 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan "Millî Kütüphane Kullanıcı Hizmetleri Yönetmeliği" ile belirlenmiştir. Bu Yönetmelik uyarınca, Milli Kütüphaneden yüksek öğretim elemanları, üniversite ve yüksekokul öğrencileri ve mezunları, odaya kayıtlı meslek sahipleri, devlet memurları, ordu mensupları, emekliler, görme özürlü kullanıcılar ve araştırmacılar yararlanabilir. Yabancı uyrukluların kütüphaneden yararlanması; Başkanlıkça araştırma yapabilecekleri konusunda verilen olumlu görüş ve izne bağlıdır. Ancak, Türkiye üniversitelerinde öğrenim gören yabancı uyruklu öğrenciler diğer üniversite öğrencilerine uygulanan kurallara tabidir.

1 Ocak-31 Ağustos 2004 tarihleri arasında Milli Kütüphane'den yararlanan kullanıcı sayısı 455.064'tür. Ancak, yararlanılan eser sayısı 156.166'dır. Bunun anlamı, Milli Kütüphane'ye gelen okuyucuların çoğunluğunu kendi ders kitapları ve defterleriyle gelen öğrenciler oluşturmaktadır. Milli Kullanıcı ve yararlanma durumunu gösteren veriler ekte detaylı olarak verilmektedir.

KULLANICI VE YARARLANILAN ESER SAYISI (2004)

Birim Adı: Milli Kütüphane Başkanlığı

Tarih: 2004	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	TOPLAM
Kullanıcı Sayısı	61.600	54.023	64.470	64.349	70.655	60.719	45.373	33.875	0	0	0	0	**455.064**
Basma Eser Sayısı	20.843	18.543	19.703	17.298	16.069	11.930	8.740	7.366	0	0	0	0	**120.492**
Yazma, Şeriye Sic.	322	268	308	251	193	233	155	324	0	0	0	0	**2.054**
Süreli Yayın	1.591	1.483	1.974	1.452	1.026	1.160	1.271	822	0	0	0	0	**10.779**
Sesli Kitap	115	85	0	118	118	22	0	0	0	0	0	0	**458**
Afiş, El ilanı	52	41	55	95	53	33	40	7	0	0	0	0	**376**
Atlas	0	2	0	0	5	19	10	2	0	0	0	0	**38**
Harita	30	20	45	74	18	29	15	14	0	0	0	0	**245**
Broşür	0	12	25	94	32	31	16	15	0	0	0	0	**225**
Plak	49	33	17	0	49	0	0	0	0	0	0	0	**148**
Müzik Kaseti	0	0	0	0	0	0	45	5	0	0	0	0	**50**
Müz.Film CD	19	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	**21**
Davetiye	0	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**10**
Fotoğraf	51	15	0	0	7	8	0	10	0	0	0	0	**91**
Kitap	150	96	132	200	149	98	73	63	0	0	0	0	**961**
Kartpostal	3	16	0	0	0	7	6	6	0	0	0	0	**38**
Nota	63	68	110	142	105	30	11	31	0	0	0	0	**560**
Pul	16	16	32	26	18	5	8	0	0	0	0	0	**121**
Para	17	12	32	32	34	0	0	0	0	0	0	0	**127**
Röprodüksiyon	45	6	0	0	3	9	3	0	0	0	0	0	**66**
Tablo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Gravür	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Figür	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Tezhip	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Plan	12	0	7	28	29	4	0	0	0	0	0	0	**80**
Senet	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Diploma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Takvim	0	0	0	0	0	8	0	0	0	0	0	0	**8**
Makara Bant	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Video kas.(prg)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Slayt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Kupür	1.665	1.144	1.017	1.718	1.324	1.247	1.615	561	0	0	0	0	**10.291**
İncelenen Makara	630	290	605	440	1.230	2.295	2.005	1.432	0	0	0	0	**8.927**
TOPLAM	**25.673**	**22.160**	**24.062**	**21.968**	**20.462**	**17.168**	**14.013**	**10.660**	**0**	**0**	**0**	**0**	**156.166**

KOLEKSİYONA KAZANDIRILAN
ESER SAYISI

Birim Adı: Milli Kütüphane Başkanlığı

Tarih	KİTAP							SÜRELİ YAYIN							YAZMA ESER						
	Derleme	Satın alma		Bağış		Mübadele	Toplam	Derleme	Satın alma		Bağış		Mübadele	Toplam	Derleme	Satın alma		Bağış		Mübadele	Toplam
		Yurt içi	Yurt dışı	Yurt içi	Yurt dışı				Yurt içi	Yurt dışı	Yurt içi	Yurt dışı				Yurt içi	Yurt dışı	Yurt içi	Yurt dışı		
Oca-Ara 2003Top.	**15.976**	**3**	**9**	**6.086**	**1.518**	**234**	**23.826**	**75.371**	**9.864**	**1.940**	**0**	**0**	**1.529**	**88.704**	**0**	**152**	**0**	**0**	**0**	**0**	**152**
Ocak '2004	0	0	0	200	0	64	**264**	11.626	858	127	0	0	116	**12.727**	0	0	0	0	0		**0**
Şubat '2004	2.682	0	0	476	0	15	**3.173**	9.129	878	164	0	0	88	**10.259**	0	0	0	0	0		**0**
Mart '2004	0	0	0	679	0	0	**679**	16.173	886	132	0	0	89	**17.280**	0	0	0	0	0		**0**
Nisan '2004	0	0	0	545	0	37	**582**	21.763	860	140	0	0	117	**22.880**	0	0	0	0	0		**0**
Mayıs '2004	0	0	0	442	0	0	**442**	25.351	866	125	0	0	47	**26.389**	0	0	0	0	0		**0**
Haziran '2004	0	0	0	378	0	0	**378**	13.160	876	159	0	0	130	**14.325**	0	0	0	0	0		**0**
Temmuz '2004	0	0	0	564	0	0	**564**	8.070	871	122	0	0	73	**9.136**	0	0	0	0	0		**0**
Ağustos '2004	0	0	0	409	0	0	**409**	2.288	875	192	0	0	76	**3.431**	0	0	0	0	0		**0**
Eylül '2004	0	0	0	0	0	0	**0**	0	0	0	0	0	0	**0**	0	0	0	0	0		**0**
Ekim '2004	0	0	0	0	0	0	**0**	0	0	0	0	0	0	**0**	0	0	0	0	0		**0**
Kasım '2004	0	0	0	0	0	0	**0**	0	0	0	0	0	0	**0**	0	0	0	0	0		**0**
Aralık '2004	0	0	0	0	0	0	**0**	0	0	0	0	0	0	**0**	0	0	0	0	0		**0**
2004 yılı toplamı	**2.682**	**0**	**0**	**3.693**	**0**	**116**	**6.491**	**107.560**	**6.970**	**1.161**	**0**	**0**	**736**	**116.427**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

	ŞERİYE SİCİLİ							ESKİ HARFLİ TÜRKÇE BASMA							KİTAP DIŞI MATERYAL SAYISI							GENEL TOPLAM
	Derleme	Satın alma		Bağış		Mübadele	Toplam	Derleme	Satın alma		Bağış		Mübadele	Toplam	Derleme	Satın alma		Bağış		Mübadele	Toplam	
		Yurt içi	Yurt dışı	Yurt içi	Yurt dışı				Yurt içi	Yurt dışı	Yurt içi	Yurt dışı				Yurt içi	Yurt dışı	Yurt içi	Yurt dışı			
Ocak '2004		0	0	0	0		**0**		0	0	0	0		**0**	0	0	0	0	205	0	**205**	**13.196**
Şubat '2004		0	0	0	0		**0**		0	0	0	0		**0**	0	0	0	0	17	0	**17**	**13.449**
Mart '2004		0	0	0	0		**0**		0	0	0	0		**0**	0	0	0	0	0	0	**0**	**17.959**
Nisan '2004		0	0	0	0		**0**		0	0	0	0		**0**	0	0	0	0	0	0	**0**	**23.462**
Mayıs '2004		0	0	0	0		**0**		0	0	0	0		**0**	0	0	0	0	0	0	**0**	**26.831**
Haziran '2004		0	0	0	0		**0**		0	0	0	0		**0**	0	0	0	0	0	0	**0**	**14.703**
Temmuz '2004		0	0	0	0		**0**		0	0	0	0		**0**	0	0	0	0	0	0	**0**	**9.700**
Ağustos '2004		0	0	0	0		**0**		0	0	0	0		**0**	0	0	0	0	0	0	**0**	**3.840**
Eylül '2004		0	0	0	0		**0**		0	0	0	0		**0**	0	0	0	0	0	0	**0**	**0**
Ekim '2004		0	0	0	0		**0**		0	0	0	0		**0**	0	0	0	0	0	0	**0**	**0**
Kasım '2004		0	0	0	0		**0**		0	0	0	0		**0**	0	0	0	0	0	0	**0**	**0**
Aralık '2004		0	0	0	0		**0**		0	0	0	0		**0**	0	0	0	0	0	0	**0**	**0**
2004 yılı toplamı	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**222**	**0**	**222**	**123.140**

KOLEKSİYONUN SAYISAL DURUMU (2004)

Birim Adı: Milli Kütüphane Başkanlığı

Tarih	Basma Eser	EHT Basma eser	Yazma eser	Şer'iye Sicili	Süreli Yayın	Mikrofiş	Mikrofilm		Harita	Atlas	Nota	Plak	Ses Bandı			Müzik, Film, vb.	Video kaset	Tablo	Röpro-düksiyon	Fotoğraf	Pul	Para	Broşür	Afiş, El İlanı, Takvim	Elektronik Yayın (CD)	Diğer (Halı, Büst, vs.)	TOPLAM
			cilt				makara	slayt					Makara	Müzik kaseti	Sesli kitap	CD'leri	program										
2003'e göre gn.Toplam	**1.050.515**	**55.827**	**26.001**	**8.934**	**729.372**	**94.912**	**17.114**	**1.191**	**6.758**	**420**	**6.752**	**6.341**	**530**	**6.102**	**1.549**	**0**	**360**	**967**	**16**	**0**	**3.799**	**85**	**85**	**49.494**	**861**	**17**	**2.068.002**
Ocak '2004	264	0	0	0	12.727	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	205	0	**13.196**
Şubat '2004	3.173	0	0	0	10.259	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	17	0	**13.449**
Mart '2004	679	0	0	0	17.280	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**17.959**
Nisan '2004	582	0	0	0	22.880	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**23.462**
Mayıs '2004	442	0	0	0	26.389	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**26.831**
Haziran '2004	378	0	0	0	14.325	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**14.703**
Temmuz '2004	564	0	0	0	9.136	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**9.700**
Ağustos '2004	409	0	0	0	3.431	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**3.840**
Eylül '2004	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Ekim '2004	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Kasım '2004	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Aralık '2004	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
2004 yılı toplamı	**6.491**	**0**	**0**	**0**	**116.427**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**222**	**0**	**123.140**
2004'e göre gn.Toplam	**1.057.006**	**55.827**	**26.001**	**8.934**	**845.799**	**94.912**	**17.114**	**1.191**	**6.758**	**420**	**6.752**	**6.341**	**530**	**6.102**	**1.549**	**0**	**360**	**967**	**16**	**0**	**3.799**	**85**	**85**	**49.494**	**1.083**	**17**	**2.191.142**

3/3573